

**[Undervisningsministeren.]**

skolen, etableret, men der var ikke Tale om, at det var en bestemt Skole, der skulde være Forsøgsskole; der skulde inden for Skolens almindelige Rammer gives Mulighed for Forsøg. Naar man læser Seminariekommissionens Skrivelse, vil man se, at der rejses det samme Problem: man skal løse Baandene, saaledes at virkelige Forsøg kan anstilles.

Det har glædet mig, at Landstinget har gennemført Lovforslaget i uændret Skikkelse. Det er en Bemyndigelseslov, og i Bemærkningerne til Lovforslaget har man fra Ministeriets Side nøje afgrænset de bestemte Rammer, man sætter for Forsøgene, dels at der ikke ændres ved Optagelsesreglerne, dels at selve Fagrækken ikke ændres, dels at man skal føre Eleverne frem til det Standpunkt, hvortil de føres frem efter den gældende Ordning, og endelig er der det ret vigtige i denne Sammenhæng, at der gives de Elever, der uddannes under Forsøgsundervisningen, det samme Eksamensbevis som de andre Elever, saaledes at der bliver en ganske normal Seminarieafslutning.

Skønt man saaledes kunde sige, synes jeg, at man fra Ministeriets Side i selve Bemærkningerne til Lovforslaget havde trukket meget kraftigt bestemte Rammer op, viste det sig ved Landstingets Behandling, at man der hæftede sig ved visse Vendinger, der findes i Skrivelsen, som er tilgaaet os fra Seminariekommissionen, og særlig en bestemt Vending kom til at vække en Del Debat i Landstinget. Det er den, der findes paa Side 3 i det Bilag, jeg her citerer fra, nemlig at man i Kommissionen ikke var

„fremmed for den Tanke, at den mundtlige Eksamen kan indskrænkes og i visse Fag afløses af andre Prøver, eller muligvis, at visse Fag kunde være helt uden Prøve, hvis Seminariet kunde finde et andet Grundlag for Bedømmelsen.“

Denne Sætning, som jo ikke findes i Lovforslaget, heller ikke i Ministeriets Bemærkninger, men som altsaa findes i Kommissionens enstemmigt afgivne Skrivelse, kom til at danne Udgangspunktet for en ret indgaaende Diskussion, idet der fra visse Sider i Landstinget viste sig meget store Betænkeligheder dels ved Ordene „helt uden Prøve“, dels ved Ordene „et andet Grundlag for Bedømmelsen“, og da vi diskuterede Sagen, viste det sig, at Landstingets Udvalg meget gerne ønskede en Udtalelse fra mig om, at der i de Tilfælde, hvor saadanne Prøver helt bortfaldt, i hvert Fald skulde kræves visse skriftlige Besvarelser, en eller anden Form

for en Besvarelse, der ikke blot skulde bedømmes af Seminariet selv, men ogsaa skulde bedømmes uden for Seminariets Kreds, det vil sige af en eller anden beskikket Censor. Det er dog ikke Meningen, at det skal være den beskikkede Censurinstitution, som nu fungerer, for det siger sig selv, at i saa Tilfælde vilde man stille Forsøgsundervisningen for ugunstigt. Det, der menes i Betænkningen med Udtrykket „en beskikket Censor“, er det, som man ogsaa bruger Udtrykket „Fjerncensur“ for, altsaa at Undervisningsministeriet foranlediger, at der i de Tilfælde, hvor Prøven bortfalder, dog i hvert Tilfælde under Seminariestudiets Forløb gives visse skriftlige Besvarelser, ganske svarende til det, vi har ved Universitetet, hvor vi har de saakaldte Afløsningsopgaver, det vil sige, at de studerende inden for et Emne, som de er naaet til Beherskelse af, faar stillet en Opgave at besvare, ikke saadan som ved en Eksamensopgave i nøjagtig 4 Timer o. s. v., men eventuelt i en Uge, eller hvad man vil sætte for et Tidsrum, hvor de paa en selvstændig Maade paa Grundlag af det Kendskab, de har erhvervet, giver en Besvarelse, og disse saakaldte Afløsningsopgaver gaar ikke alene til Professorens Bedømmelse, men sendes ogsaa til Censurbedømmelse, naturligvis ud fra den danske Opfattelse, som jeg godt forstaar, at naar man tager Afstand fra den svenske Tentamen, saa er det bl. a. fordi man synes, at der alligevel er noget betryggende for Eleverne ved, at de ikke er afhængige af den enkelte Mand, de studerer under, i dette Tilfælde paa Seminarierne, altsaa Lærerne, men at de har den Garanti, der ligger i, at ogsaa andre Øjne kommer til at se paa Besvarelsene.

Det er det, der er Meningen med Udtalelsen i Betænkningen, at der, hvor Eksamen ikke kræves, skal kræves visse skriftlige Besvarelser, som ogsaa kan gaa til en Fjernbedømmelse. Men jeg vil gerne i denne Forbindelse gøre Tinget opmærksom paa, at denne Udtalelse er delvis fremkommet ved, at man har talt om det; der er fra Udvalgets Side lavet en Skitse, jeg har foretaget enkelte Ændringer i denne Skitse, og ved denne Bearbejdelse, hvor ogsaa jeg var med, er der sket det, som jeg altsaa udtrykkeligt gør det høje Ting opmærksom paa, at Formuleringen, som den staar i Landstingets Betænkning, „under alle Omstændigheder kræves visse skriftlige Besvarelser“, denne Formulering viser det sig ikke helt dækker den Opfattelse, der var den herskende. Man siger til mig fra Landstingets Udvalg, at det er mig, der har givet